

Plan mot kränkande behandling för Herrgårdens förskola, Alingsås kommun

Planen beskriver det kontinuerliga arbetet med förebygga och åtgärda all form av diskriminering, trakasserier och kränkningar samt främja likabehandling. Planen baseras på de bestämmelser som skollag och diskrimineringslag anger.

Typ av styrdokument: Riktlinje

Beslutande instans: Rektor

Datum för beslut: 2020-11-04

Diarienummer:-

Gäller för: Herrgårdens förskolan

Giltighetstid: Verksamhetsår 20/21

Revideras senast: Ny plan upprättas varje år

Dokumentansvarig: Rektor

Läroplan, Lpfö 18

“Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, samt solidaritet mellan människor.”

“Inget barn ska i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas.”

Grundläggande värden, Lpfö 18

Arbetslaget ska samverka i arbetet med aktiva åtgärder för att förebygga diskriminering och kränkande behandling,

Normer och värden, Lpfö 18

Vision

På Herrgårdens förskola ska inget barn bli diskriminerad, trakasserad eller utsatt för kränkande behandling.

Förklaring av centrala begrepp i planen

Barnkonventionen

Barnkonventionen är svensk lag och viktig utgångspunkt i arbetet med denna plan. I barnkonventionen artikel 2 slås fast: Alla barn har samma rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras.

Kränkande behandling

Definitionen av kränkande behandling utgår från skollagen (6 kap 3 §) och avser ett uppträdande, som utan att vara diskriminering, kränker ett barns/elevs värdighet. Det kan till exempel vara nedsättande ord, ryktesspridning, förlöjliganden eller slag och sparkar. Kränkningarna kan även bestå av utfrysning eller hot. Kränkningar kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande. Om det sker upprepat brukar det även kallas *mobbning*. Bedömningen görs utifrån omständigheterna i varje enskilt fall. Ofta kan det vara uppenbart att exempelvis en spark eller ett slag är kränkande behandling. Ibland är det dock svårare att bedöma, till exempel om det rör sig om utfrysning.

Diskriminering

Definitionen av diskriminering utgår från diskrimineringslagen och kan kortfattat beskrivas att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska ha samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna: kön, könsidentitet (vilket kön du känner dig som) och könsuttryck (hur du väljer att uttrycka ditt kön genom exempelvis kläder och frisyren), etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning (till exempel ateism, islam, judendom), sexuell läggning, funktionsnedsättning (till exempel allergi, adhd eller synskada) samt ålder. Enligt diskrimineringslagen kan diskriminering ske genom sex olika former av diskriminering: direkt diskriminering, indirekt diskriminering, bristande tillgänglighet, trakasserier och sexuella trakasserier, instruktioner att diskriminera.

Trakasserier och sexuella trakasserier

Kränkningar benämns trakasserier om de har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Trakasserier kan också ske om de är av sexuell natur, då kallas de *sexuella trakasserier*. Sexuella trakasserier kan handla om beröringar, tafsningar, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade.

Ansvar

Rektor är ansvarig för att det varje läsår upprättas en plan mot kränkande behandling och att den förankras hos personalen. All personal på förskolan har ansvar för att känna till och följa planen samt agera där man misstänker eller upptäcker diskriminering eller annan form av kränkande behandling. All personal ska ha ett normkritiskt förhållningssätt och ansvarar för att medvetandegöra planen hos barnen samt ansvarar för att rutinerna i planen följs.

Förskolans kontinuerliga hälsofrämjande arbete

Det främjande arbetet syftar till att skapa en trygg miljö i förskolan och förstärka respekten för allas lika värde. Det är ett arbete som riktas till alla och bedrivs kontinuerligt och utan förekommen anledning.

Här följer en beskrivning av hur vi kontinuerligt arbetar främjande och förebyggande på vår förskola.

Vi arbetar kontinuerligt med "Giraffspråket" så barnen kan lära känna sina egna känslor och sätta ord på vad de känner. På olika sätt får barnen träna på att bli tydliga med sina känslor och de får lära sig att hantera och ta ansvar för sina känslor och handlingar genom de olika stegen i "Giraffspråket". Vi hjälper barnen att försöka se möjligheter istället för hinder och vi uppmuntrar och fokuserar på det som fungerar bra. Vi betonar känslornas betydelse för den empatiska utvecklingen.

- Vad är det jag ser eller hör?

- Vad är det jag känner?
- Vad behöver jag?
- Vad vill eller önskar jag?

Giraffspråket är en stående punkt på våra gemensamma Herrgårdsmöten. Vid dessa tillfällen har vi möjlighet att diskutera konkreta situationer och hur vi kan ha användning och tänka kring giraffspråket i vardagen på förskolan.

I arbetet med hur vi är mot varandra och allas lika värde använder vi oss av "Bamses ha det bra regler" som vi presenterar för barnen varje höst vid temastart. Dessa regler har barnen hjälpt till att ta fram och de finns med som hjälp för barnen att fundera kring hur vi ska vara mot varandra för att alla ska må så bra som möjligt.

Bamses Ha-det-bra-regler

Vi ska vara snälla mot varandra och säga snälla saker till varandra.

Vi ska ta hand om, trösta och hjälpa varandra.

Vi ska dela med oss och turas om.

Våga tala om vad du känner och vad du vill

Våga fråga: -om du behöver hjälp, - om du vill låna en leksak, - om du kan vara med och leka.

Om något barn har skadat sig och behöver hjälp, hämta alltid en fröken.

Viktigt att alla har någon att leka med.

Viktigt att leka, skratta och ha roligt tillsammans.

Vi kartlägger barnens miljöer både genom observationer och samtal för att ta reda på om det finns platser eller situationer här på förskolan där barnen känner sig otrygga samt hur tillgänglig vår miljö är för våra barn. Vi har fått två nya avdelningar i ett nytt hus, ny personal, nya barn och en ny gård att leka på så miljön och hur den fungerar är något vi tar upp på exempelvis husmöten och avdelningsplaneringar.

På vår förskola har vi barn med olika religiös bakgrund och vi för en dialog med föräldrar kring exempelvis specialkost, firanden och besök i kyrkan. Vi ser till att det finns jämlika alternativ till de barn som av någon anledning har annan kost vid exempelvis fester här på förskolan och försöker i största möjliga mån anpassa så att alla får samma.

Samverkan och förankring av planen

Planen förankras genom samverkan med barn, personal och vårdnadshavare vilket beskrivs nedan.

Barnens delaktighet

Personalen kartlägger, analyserar och utformar mål och åtgärder i samverkan med barnen.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vårdnadshavare ges möjlighet att vara delaktiga och ge synpunkter vid föräldramöten, utvecklingssamtal och daglig kontakt.

Personalens delaktighet

Personalen kartlägger, analyserar och utformar mål och åtgärder i samverkan med förskolechef, specialpedagog och i samverkan med barnen.

Utvärdering av föregående års prioriterade mål

Planen utvärderas varje år. Här beskrivs vilka åtgärder som genomförts och om de haft någon effekt.

Mål från föregående läsår	Göra toalettbesök mer privata
Aktiva åtgärder	Upplýsa föräldrarna arena om passage via ateljén på lilla Herrgården. Ha en vuxen närvarande vid toalettbesök på Hallonet
Resultat	På lilla Herrgården använder inte vårdnadshavare ateljén som passage i lika stor utsträckning. På Hallonet finns vuxen närvaro med i större utsträckning.
Analys	Vi behöver fortsätta med att göra toalettbesöken trygga. Barngrupperna har ändrats och nya barn börjar.

Mål från föregående läsår	
Aktiva åtgärder	
Resultat	

Analys	
---------------	--

Mål från föregående läsår	
Aktiva åtgärder	
Resultat	
Analys	

Kartläggning av risker i verksamheten, analys av orsaker samt genomförande av åtgärder

Syftet med en kartläggning är att identifiera risker som ska ligga till grund för planeringen av de åtgärder som ska genomföras för att förebygga och förhindra kränkande behandling, trakasserier och diskriminering.

Alla barn ska ha möjlighet att utvecklas utan att diskrimineras av andras normer och föreställningar.

Risker kränkande behandling

Förskolan ska förebygga och förhindra kränkande behandling

Kartläggning av Risker

Stor risk finns för kränkning när barnen vistas utan vuxens närvaro i rum eller skymda vrår. Detta gäller såväl vid vistelse inomhus som utomhus där flertalet skymda ställen finns. Kränkning sker även vid vuxnas närvaro, främst när barnen blir upprörda. Detta gäller främst verbala kränkningar som sker i affekt.

Analys

Barn som hamnar i affekt samt testar gränser. Barnens mognad och förståelse för handling - konsekvens samt mognad/förståelse för socialt samspel.

Barns kan utsättas för kränkande handlingar i många olika situationer. Det kan finnas tillfällen då personal inte ser eller hör vad som sägs, det är därför viktigt barnen känner sig trygga med sina pedagoger så att de vågar berätta. Det är även viktigt pedagogerna försöker ta reda på vad som hänt och hjälper till reda ut.

Risker identifierade utifrån diskrimineringsgrunderna

I arbetet för att motverka diskriminering är det viktigt att tänka på att arbetet inte handlar om att åtgärda problem som redan har uppkommit i ett *enskilt fall*, utan om att förebygga att barn diskrimineras eller på annat sätt får begränsade möjligheter i förskolan.

Kön

Kartläggning av risker

Förskolan har ett stort upptagningsområde, där det ingår hem med både traditionell och vidgad syn på könsroller. Hemmens syn förs över på barnens uttryck i verksamheten.

Analys

Barns kan utsättas för kränkande handlingar i många olika situationer. Det kan finnas tillfällen då personal inte ser eller hör vad som sägs, det är därför viktigt barnen känner sig trygga med sina pedagoger så att de vågar berätta. Det är även viktigt pedagogerna försöker ta reda på vad som hänt och hjälper till reda ut.

Könsidentitet och könsuttryck

Kartläggning av risker

Personalen kan använda sig av traditionella uttryck omedvetet, såsom benämning av tex legogubbar, läsa böcker med karaktärer som har traditionella roller tex äventyrslystna pojkar och försiktiga flickor.

Förskolan har ett stort upptagningsområde, där det ingår hem med både traditionell och vidgad syn på könsidentitet. Hemmens syn förs över på barnens uttryck i verksamheten.

Analys

Barns kan utsättas för kränkande handlingar i många olika situationer. Det kan finnas tillfällen då personal inte ser eller hör vad som sägs, det är därför viktigt barnen känner sig trygga med sina pedagoger så att de vågar berätta. Det är även viktigt pedagogerna försöker ta reda på vad som hänt och hjälper till reda ut.

Etnisk tillhörighet

Kartläggning av risker

Förskolan har ett stort upptagningsområde där det ingår hem med olika etniska tillhörigheter. Hemmens syn förs över på barnens uttryck i verksamheten.

Analys

Barns kan utsättas för kränkande handlingar i många olika situationer. Det kan finnas tillfällen då personal inte ser eller hör vad som sägs, det är därför viktigt

barnen känner sig trygga med sina pedagoger så att de vågar berätta. Det är även viktigt pedagogerna försöker ta reda på vad som hänt och hjälper till reda ut.

Religion eller annan trosuppfattning

Kartläggning av risker

Förskolan har ett stort upptagningsområde, där det ingår hem med olika etniska tillhörigheter. Hemmens syn förs över på barnens uttryck i verksamheten.

Analys

Barns kan utsättas för kränkande handlingar i många olika situationer. Det kan finnas tillfällen då personal inte ser eller hör vad som sägs, det är därför viktigt barnen känner sig trygga med sina pedagoger så att de vågar berätta. Det är även viktigt pedagogerna försöker ta reda på vad som hänt och hjälper till reda ut.

Funktionsnedsättning

Kartläggning av risker

Med nya barn på förskolan med funktionsnedsättning undersöks miljön och anpassas efter barnet.

Analys

Barns kan utsättas för kränkande handlingar i många olika situationer. Det kan finnas tillfällen då personal inte ser eller hör vad som sägs, det är därför viktigt barnen känner sig trygga med sina pedagoger så att de vågar berätta. Det är även viktigt pedagogerna försöker ta reda på vad som hänt och hjälper till reda ut.

Sexuell läggning

Kartläggning av risker

Förskolan har ett stort upptagningsområde, där det ingår hem med olika familjekonstellationer. Hemmens syn förs över på barnens uttryck i verksamheten. Risk finns att barn kan känna sig utpekade för att deras familj består av exempelvis två mammor.

Analys

Barns kan utsättas för kränkande handlingar i många olika situationer. Det kan finnas tillfällen då personal inte ser eller hör vad som sägs, det är därför viktigt

barnen känner sig trygga med sina pedagoger så att de vågar berätta. Det är även viktigt pedagogerna försöker ta reda på vad som hänt och hjälper till reda ut.

Ålder

Kartläggning av risker

Att personal slentrianmässigt delar upp kan/får göra efter ålder. Alla barn är olika och det är av stor vikt att barn erbjuds aktivitet efter individuella förutsättningar.

Analys

Barns kan utsättas för kränkande handlingar i många olika situationer. Det kan finnas tillfällen då personal inte ser eller hör vad som sägs, det är därför viktigt barnen känner sig trygga med sina pedagoger så att de vågar berätta. Det är även viktigt pedagogerna försöker ta reda på vad som hänt och hjälper till reda ut.

Årets prioriterade mål och aktiva åtgärder

Föregående års utvärdering tillsammans med behov förskolan identifierat i sin risk- och kartläggning ligger till grund för årets insatser. Åtgärderna tidsplaneras och genomförs så snart som möjligt.

- Arbeta i mindre grupper
- Lösningssinriktat förhållningssätt och giraffspråk

Mål 1	vara mer synliga och utspridda på gården
Aktiva åtgärder	vi sprider ut oss mer medvetet
När? Ansvarig	vid utevistelse, lilla herrgården: Lina Stora Herrgården: Anna
Uppföljning (Unikum?)	Löpande diskussioner under årets Herrgårdsmöten
Mål 2	Göra toalettområden mer privata
Aktiva åtgärder	vuxens närvaro vid toalettbesök, stora barn går en och en
När? Ansvarig	Dagligen. Ansvarig på lilla Herrgården Annie, stora Herrgården Johanna

Uppföljning	Månadsvis
Mål 3	Förebyggande värdegrundsarbete
Aktiva åtgärder	värdegrundsarbete i dagliga verksamheten
När? Ansvarig	Dagligen. Alla samma ansvar. Förhållningssätt
Uppföljning	Löpande diskussioner avdelningsvis samt gemensam uppföljning till våren.

Rutiner för när diskriminering eller kränkande behandling förekommit

Förskolan har en skyldighet att agera så snart någon personal får kännedom om att ett barn känner sig utsatt för trakasserier eller kränkande behandling. Det är viktigt att det enskilda barnets upplevelse av det inträffade är utgångspunkt för utredningen kring vad som hänt. En utredning bör allsidigt belysa vad som inträffat och analysera orsakerna till händelsen.

Åtgärderna kan riktas direkt till den som blivit utsatt samt den som kränkt eller vidtas på grupp- och verksamhetsnivå för att förändra strukturer och förhållanden.

Barn- och ungdomsförvaltningen har en gemensamt framtagna rutin samt ärendegång. Den finns tillgänglig här:

<https://alfresco.alingsas.se/share/proxy/alfresco/api/node/content/workspace/SpacesStore/53a9bb56-ebda-425d-9c7c-8433c85614b1/Rutin-kr%C3%A4nkande%20behandling%20191218.pdf?a=true>

Tillvägagångssätt vid misstanke om diskriminering eller kränkande behandling

Syftet med att anmäla och utreda är att säkerställa att kränkningarna upphör. I vissa fall kan ärendet vara utagerat och omhändertaget i utredningsarbetet. I andra fall behöver en handlingsplan upprättas och följas upp. Åtgärderna kan riktas direkt till den som blivit utsatt samt den som kränkt eller vidtas på grupp- och verksamhetsnivå för att förändra strukturer och förhållanden.

- När det finns misstanke om att ett barn blivit utsatt för diskriminering eller kränkande behandling ska alltid en anmälan om kränkande behandling upprättas, en sådan lämnas till rektor.
- Ta reda på vad som har hänt, samtala med den som blivit utsatt och den som har utsatt prata med andra som kan ha sett något. Detta ska ske skyndsamt, helst samma dag som händelsen.
- När en anmälan om kränkande behandling upprättas ska vårdnadshavare alltid meddelas. Efter att en anmälan upprättas ska en utredning påbörjas. I samband med utredningen kan ytterligare samtal vara nödvändiga för att reda ut vad som hänt.
- Rektor ansvarar för utredningen. Anmälan och utredning lämnas alltid till huvudman.

Om personal utsätter barn för diskriminering eller kränkande behandling

Om någon person utsätter ett barn för diskriminering eller kränkande behandling görs även då en anmälan.

Vill du som vårdnadshavare anmäla en kränkning kan du kontakta personalen eller rektor. Alternativt kan du använda blankett som du finner på förskolans hemsida som lämnas till skolans rektor.

Det är rektor som ansvarar för förskolans likabehandlingsarbete. Kontakta rektor om du har frågor.

Telefonnummer till förskolan:
Rektor 0322 - 61 63 77

Avdelningar
Hallonet 0734-155044
Smultronet 0702-840563
Björnbäret 0738-608660
Blåbäret 0738-608661

Bilagor

Bilaga - Anmälan om kränkande behandling/diskriminering/trakasserier (lämnas till ansvarig rektor)